

ИНФОРМАЦИЈА
О ЧЕТВРТОМ ЈАВНОМ СЛУШАЊУ
ОДБОРА ЗА УСТАВНА ПИТАЊА И ЗАКОНОДАВСТВО НА ТЕМУ:
„ПРОМЕНЕ УСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ОБЛАСТИ ПРАВОСУЂА“,
ОДРЖАНОМ 26. МАЈА 2021. ГОДИНЕ

Одбор за уставна питања и законодавство је, на основу одлуке донете на 40. седници, одржаној 21. маја 2021. године, дана 26. маја 2021. године, одржао Четврто јавно слушање на тему: „Промене Устава Републике Србије у области правосуђа“. Јавно слушање је одржано у Нишу, у просторијама Скупштине Града Ниша. Јавним слушањем је председавала Јелена Жарић Ковачевић, председник Одбора за уставна питања и законодавство.

Јавном слушању су присуствовали чланови Одбора: Лука Кебара, Оља Петровић, Вук Мирчетић, Невена Веиновић, Виолета Оцокољић, Ђорђе Тодоровић, Дубравка Краљ, Жељко Томић и Милош Терзић, заменик члана Одбора.

Јавном слушању је присуствовао и Дејан Кесар, народни посланик.

Учесници јавног слушања били су и: Маја Поповић, министар правде, Владимир Винш, виши саветник у Министарству правде; Бобан Џунић, председник Скупштине Града Ниша; Бранко Маринковић, заменик генералног секретара Народне скупштине; др Горан Обрадовић, декан Правног факултета у Нишу; Драган Јоцић, председник Апелационог суда у Нишу; Зорица Стошић, судија Апелационог суда у Нишу; Ивана Рађеновић, судија Апелационог суда у Нишу; Небојша Тасић, в.ф. Јавног тужиоца у Апелационом јавном тужилаштву у Нишу; Саша Раденковић, заменик Јавног тужиоца у Апелационом јавном тужилаштву у Нишу; Саша Дујаковић, председник Основног суда; Снежана Пантић, председник Привредног суда у Нишу; Драган Јовановић, судија Управног суда; Саша Михајловић, судија Прекршајног апелационог суда Одељења у Нишу; Ненад Вујић, директор Правосудне академије; Гордан Пантић, председник Адвокатске коморе Ниш; Сања Цветановић, адвокат из Ниша; Душан Весковић, адвокат из Ниша; Предраг Митић, адвокат из Ниша; Милан Динић, адвокат из Ниша; Адриана Анастасов, члан Градског већа Града Ниша; Драган Ђорђевић, председник Корисничког савета јавних служби; Милош Стојиљковић, председник Комисије за праћење пројеката прекограничне сарадње градских општина и осталих правних лица чији је оснивач Град Ниш; Милан Радивојевић, председник Комисије за називе делова насељених места и називе улица; Милун Милојковић, председник Савета за питање старења и старости; Светлана Китић, секретар Скупштине Града Ниша; Маја Мићић Лазовић и Данко Рунић, из Канцеларије Савета Европе.

На почетку јавног слушања, присутнима се обратила председник Одбора за уставна питања и законодавство, Јелена Жарић Ковачевић. Она је рекла да је Одбор, имајући у виду значај уставних промена које следе, организовао више јавних слушања на тему промене Устава, на којима су учествовали представници релевантних правосудних институција, представници Београдског универзитета, струковна удружења и стручна јавност.

Бобан Ђунић, председник Скупштине Града Ниша, је нагласио да данашњи скуп у Скупштини Града Ниша доказује посвећеност Србије задацима и изазовима који су пред њом и спремност да, поштујући све принципе модерног европског друштва, унапреди своје институционалне оквире. Он је истакао и да је сваки процес, а посебно процес промене највишег правног акта сложен и одговоран посао и подразумева активно присуство појединаца, стручне јавности и локалне самоуправе, као и да само у синергији можемо доћи до ефикасних и дугорочних решења.

На крају свог излагања, позвао је све присутне да активно учествују у данашњој дискусији и својим конструктивним предлозима, мишљењима и сугестијама допринесу да се питање уставних промена сагледа на прави начин.

Министар правде Маја Поповић, као овлашћени представник предлагача, објаснила је разлоге за промену Устава у области правосуђа. Предложене промене Устава предвиђене су као активност у Акционом плану за преговарачко поглавље 23 које је Влада Републике Србије усвојила 27. априла 2016. године (ревидиран 10. јула 2020. године) и оне су најзначајнија реформа у области владавине права, која представља основну вредност сваког демократског друштва и један је од приоритета политике Европске уније. Истакла је да је, како је и било предвиђено, Република Србија у претходном периоду анализирала постојеће одредбе Устава са становишта опште прихваћених европских и међународних стандарда, изражених кроз документа ЕУ, УН, Савета Европе, посебно Венецијанске комисије, али и групе држава против корупције (GRECO), Европске комисије за ефикасност правосуђа СЕПЕЖ (СЕРЕЈ), Консултативног већа европских студија, Консултативног већа европских тужилаца и Европске мреже савета правосуђа, као и да је после спроведене анализе, утврђено да је неопходно променити одредбе Устава у области правосуђа, у циљу успостављања бољег система предлагања, избора, премештаја и престанка судијске функције судија, председника судова, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, као и да би то омогућило да улазак у правосуђе буде засновано на објективним критеријумима вредновања, правичним процедурама избора, отворености за све кандидате одговарајућих квалификација и транспарентности из угла опште јавности. С тим у вези, истакла је и да је неопходно утврдити већу транспарентност Високог савета судства и Државног већа тужилаца, као и судија и јавних тужилаца јер ће то омогућити стварање бољег правосуђа и додала да ће се већа одговорност подстаћи прописивањем сталности функција.

Министар правде је закључила да је свака примедба, сугестија и критика у току јавног слушања од великог значаја, са крајњим циљем да се у оквиру ове дискусије дође до најбољих решења у променама Устава у области правосуђа.

У дискусији која је уследила учествовали су Вук Мирчетић, члан Одбора за уставна питања и законодавство, Дејан Кесар, народни посланик, Гордан Пантић, председник Адвокатске коморе Ниш и Ненад Вујић, директор Правосудне академије.

Вук Мирчетић, члан Одбора за уставна питања и законодавство, говорио је да се чланови Одбора као народни посланици труде да учествују што више у самом функционисању Одбора и у дискутовању о предлозима закона. Напоменуо је да је за грађане Републике Србије важно да се промене Устава о којима је реч, односе искључиво на област правосуђа.

Дејан Кесар, народни посланик, истакао је да сама промена Устава или његових одређених делова, која се односи на правосуђе носи велики степен одговорности, као и да му је драго што сви народни посланици могу да узму учешће у једном овако значајном процесу, али и сви релевантни чиниоци из области правосуђа, а такође и из цивилног и невладиног сектора. Сам поступак промене Устава, од његовог самог почетка показује намеру државе и свих њених институција да овај поступак буде отворен и непосредан, са могућношћу да се у сваком тренутку чују различита мишљења.

Гордан Пантић, председник Адвокатске коморе Ниш, навео је да је посебно важно да у оквиру новог Нацрта устава, положај адвокатуре није сагледан онако како треба, сагласно члану 67. став 2. Устава и да адвокатура треба да се припоји правосуђу као самостална и независна служба у виду пружања правне помоћи. Рекао је и да су коморе у Србији заузеле став да из Високог савета судства треба избацити законодавну и извршну власт, али и да су против тога да се избаци и не бирају представници адвокатуре, као самосталне организације.

Ненад Вујић, директор Правосудне академије, истакао је да кроз увођење Правосудне академије у процес избора и селекције добијају јасни и мерљиви критеријуми за избор одређеног кандидата за судију. Он је указао и да је препорука Венецијанске комисије била да Правосудна академија уђе у Устав. У погледу предложеног парног броја чланова Високог савета судства, он је указао да праксу неких земаља ЕУ које такође имају парни број чланова тог савета. У наставку, он је подсетио да се мора гледати Акциони план за Поглавље 23 у коме су јасно одређени рокови и циљеви, као и да је у овом плану јасно садржана орјентација да никакве промене Устава у области правосуђа неће да доведу до реизбора судија. У преговарачком Поглављу 23. говори се и о томе да Србија треба да изврши промене Устава и да прибави позитивно мишљење Венецијанске комисије, али не само на промене Устава, него и на пратеће законе, као што су закон о судовима, Високом савету судства, Државном Већу тужилаца, Правосудној академији. Такође, рекао је да уставни амандмани треба да имају одређен правац у вези са питањем етичког одбора и раздвајања у будућности питања етичког одбора и дисциплинске одговорности и поступка за дисциплинску одговорност.

Јавно слушање је закључила председник Одбора Јелена Жарић Ковачевић захваливши се учесницима јавног слушања који су омогућили члановима Одбора за уставна питања и законодавство да чују различита мишљења и ставове о променама Устава у области правосуђа и истакла да ће Одбор за уставна питања и законодавство узети у обзир сва мишљења, предлоге и примедбе изнете на овом јавном слушању приликом израде акта о промени Устава.